Liikenne- ja viestintävirasto

Ei salainen
TiVP 25/2021 vp 3.

22.10.2021

Eduskunta
Tiedusteluvalvontavaliokunta

K 10/2021 vp Tiedusteluvalvontavaltuutetun kertomus vuodelta 2020

Eduskunnan tiedusteluvalvontavaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta (jäljempänä lausunnossa Traficom) asiantuntijalausuntoa tiedusteluvalvontavaltuutetun kertomuksesta vuodelta 2020.

Traficom kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

On tärkeää, että suomalaiset voivat luottaa yhteiskunnan turvallisuuteen ja viranomaisten toimintaan. On myös selvää, että turvallisuusympäristömme on muuttunut viime vuosina ja turvallisuusviranomaisilla on oltava riittävät toimivaltuudet lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi digitalisoituvassa yhteiskunnassa. Viranomaisten toimivaltuuksien ja toimintatapojen tulee kuitenkin myös kansallista turvallisuutta koskevien uhkien torjunnan osalta olla tehokkaita, oikein suhteutettuja ja tuloksellisia. Tämän yhteydessä korostuu erityisesti tiedustelun kohdentamisen merkitys, jota on käsitelty myös vuosikertomuksen yhteydessä.

Traficom pitää hyvänä, että vuosikertomuksessa on tunnistettu kyberturvallisuuden merkitys turvallisuusympäristölle. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ovat jo tällä hetkellä riippuvaisia toimivista ja turvallisista verkkoyhteyksistä sekä sähköisistä palveluista.

Kertomuksessa on nostettu esille, että muun muassa sähköisen viestinnän nopea kehitys asettaa omia haasteita tiedustelua koskevan sääntelyn soveltamiselle. On selvää, että tiedustelutoiminnan harjoittaminen edellyttää toimintaa myös sähköisen viestinnän ympäristössä. Tämän osalta tulee kuitenkin huomioida, että sähköistä viestintää koskevaa sääntely-ympäristö on laadittu ensisijaisesti perusoikeuksien, kuten yksityisyyden suojan ja luottamuksellisen viestinnän suojan, turvaamiseksi.

Tiedustelulaki on osaltaan parantanut tiedustelun ja viranomaisten välisen tiedonjaon toimintaedellytyksiä kyberympäristössä. Lainsäädännön ajantasaisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota kyberympäristön muutosnopeuden vuoksi. Suunnitteilla oleva laki viranomaisten yhteistoiminnasta tietoturvaloukkausten ehkäisemisessä ja selvittämisessä avaa luontevan mahdollisuuden toimintakehikon kehittämiseen. Laki sisältäisi säännökset muun muassa viranomaisten välisestä ennakoivasta ja tapahtumakohtaisesta keskinäisestä tiedonvaihdosta.

Perusoikeuksien toteutumisen kannalta on myös tärkeää, että viranomaisten toimintaa valvotaan tehokkaasti. Toteutettavien toimenpiteiden osalta tulee huomioida vuosikertomuksessakin esille nostettu suhteellisuusperiaate, jonka mukaisesti toteuttavien toimien tulee olla perusteltuja saatavaan hyötyyn nähden. Viestinnän luottamuksellisuuden turvaaminen on tärkeää nähdä myös suomalaista kansallista turvallisuutta tukevana tekijänä.

Traficom on pitkään tehnyt monipuolista yhteistyötä kaikkien turvallisuusviranomaisten mukaan lukien tiedusteluviranomaisen kanssa. Yhteistyö on hyvää ja vakiintunutta.

Kirsi Karlamaa

Pääjohtaja

Sauli Pahlman

Kyberturvallisuuskeskuksen ylijohtaja